

Malmö kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Augustenborgsskolan
belägen i Malmö kommun

Tillsyn i Augustenborgsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Malmö kommun under Höstterminen 2016. Augustenborgsskolan besöktes av Skolinspektionen den 26, 29 och 30 september 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt tillgänglig nationell statistik för årskurs 3 läsåret 2014/2015 nådde mellan 56 och 79 procent av eleverna kravnivån på de olika delproven i de nationella proven i matematik. På de nationella proven i svenska för årskurs 3 läsåret 2014/2015 nådde 67–86 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivån på de olika delproven. För de nationella proven i matematik och svenska, årskurs 3, under tidigare läsår finns ingen nationell statistik redovisad.

Enligt skolenhetens egen sammanställning har andelen elever i årskurs 3 som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i ämnena svenska och matematik varierat under perioden 2012–2015. I ämnet svenska har andelen som högst varit 89 procent år 2013 och som lägst varit 78 procent år 2012. År 2015 nådde 81 procent av eleverna kunskapskraven för godtagbara kunskaper i matematik. I svenska som andra språk nådde 82 procent av eleverna kunskapskraven för godtagbara kunskaper år 2014 medan 67 procent av eleverna gjorde det år 2015. I ämnet matematik har andelen varierat från 87 procent (2013) till 65 procent (2012). År 2015 var andelen elever som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i ämnet matematik 70 procent. För de naturorienterande ämnena var andelen elever som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper 88 procent år 2014 och 85 procent år 2015. För samhällsorienterande ämnen var andelen elever som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper 90 procent år 2014 och 86 procent år 2015.

Årskurs 6

Nationell statistik visar att den genomsnittliga betygspoängen för våren 2015 varierar mellan som lägst 8,0 (i idrott och hälsa) och som högst 14,7 (i musik). Andelen elever med betyg A–E läsåret 2014/15 varierar mellan ämnena. Samtliga elever når minst betyget E i ämnena musik, fysik, kemi och teknik.

I ämnet idrott och hälsa är andelen elever som når minst betyget E lägst (64 procent). Skillnaden mellan flickors och pojkars resultat är som störst i matematik, där omkring 100 procent av flickorna når minst betyget E medan endast 58 procent av pojkarna gör det. Fler pojkar än flickor når minst betyget E i ett ämne, idrott och hälsa. Där når 68 procent av pojkarna minst betyget E medan 59 procent av flickorna gör det.

Enligt nationell statistik för årskurs 6, läsåret 2013/2014 var den genomsnittliga provbetygspoängen på nationella proven i engelska 12,3, i matematik 7,9, i svenska 10,7, i kemi 7,8 och i geografi 6,3. För samma år visar nationell statistik att många elever fick ett högre terminsbetyg än betyg på de nationella proven. I engelska fick 50 procent av eleverna ett högre terminsbetyg, i matematik fick 68 procent ett högre terminsbetyg och i svenska fick 38 procent av eleverna ett högre terminsbetyg än betyg på de nationella proven.

Årskurs 9

Det genomsnittliga meritvärdet i slutbetygen har den senaste treårsperioden varierat mellan som lägst 200 meritpoäng (läsåret 2012/2013) och som högst 216 meritpoäng (läsåret 2014/2015). En uppåtgående trend kan ses. Andel elever med slutbetyg E eller högre i samtliga ämnen varierar mellan som lägst 52 procent (läsåret 2014/2015) och som högst 61 procent (läsåret 2012/2013). Här kan en sjunkande trend urskiljas. De ämnen där störst andel elever når minst betyget E läsåret 2014/2015 är modersmål (100 procent), hem- och konsumentkunskap (99 procent) och slöjd (99 procent). I svenska som andra språk och moderna språk når lägst andel elever minst betyget E samma läsår (69 respektive 80 procent).

Andelen elever med behörighet till yrkesförberedande program i gymnasieskolan varierar under perioden 2013–2015 från 75 procent (2015) till 83 procent (2013). Här kan en sjunkande trend ses.

Flickorna har genomgående högre genomsnittligt meritvärde i slutbetyget än vad pojkarna har. Skillnaden mellan flickor och pojkars genomsnittliga meritvärde var som minst läsåret 2012/2013 (40 meritpoäng) och som högst läsåret 2014/2015 (80 meritpoäng). Läsåret 2014/2015 var skillnaden mellan flickors och pojkars genomsnittliga meritvärde alltså 80 meritpoäng, till flickornas fördel. Det är även större andel flickor än pojkar som når kunskapskraven i alla ämnen. Skillnaden var störst läsåret 2014/2015, då 67 procent av flickorna nådde kunskapskraven i samtliga ämnen medan 33 procent av pojkarna gjorde det. Flickorna blir också i högre grad än pojkarna behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram. Skillnaden till flickornas fördel

tilltar över tid. Läsåret 2014/2015 hade 90 procent av flickorna behörighet till yrkesprogram medan endast 54 procent av pojkarna hade det.

Läsåret 2014/2015 fick en stor andel elever ett högre slutbetyg jämfört med betyget på nationella provet. I fysik fick 46 procent av eleverna ett högre slutbetyg än betyg på nationella provet, i svenska 38 procent, i engelska 29 procent och i matematik 24 procent.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde våren 2016 en skolenkät för elever i årskurserna 5 och 9, för pedagogisk personal samt för vårdnadshavare i grundskolan. Resultaten av enkäterna redovisas för varje frågeområde och i form av ett index/medelvärde där 0 är lägst resultat och 10 är högst resultat. Indexet/medelvärdet kan jämföras med resultatet för övriga skolor i kommunen samt med resultatet för samtliga skolor som deltog i samma enkätomgång. Ett högt index/medelvärde indikerar en positiv uppfattning och ett lågt index/medelvärde indikerar en negativ uppfattning.

Elevernas i årskurs 5 svar gällande trygghet i skolan gav medelvärdet 6,5 vilket kan jämföras med samtliga deltagande skolenheters medelvärde som var 8,3. Elevernas i årskurs 9 svar kring trygghet gav indexvärdet 7,7 vilket kan jämföras med samtliga deltagande skolenheters indexvärde som var 7,9.

Den pedagogiska personalens svar kring trygghet i skolan gav indexvärdet 5,8 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters indexvärde som var 8,1.

Vårdnadshavares svar kring trygghet i skolan gav indexvärdet 7,0 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters indexvärde som var 8,1.

Elevernas i årskurs 5 svar gällande studiero gav medelvärdet 4,4 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters medelvärde som var 6,3. Elevernas i årskurs 9 svar kring studiero gav också indexvärdet 4,4 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters indexvärde som var 5,2.

Den pedagogiska personalens svar kring studiero gav indexvärdet 4,6 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters indexvärde som var 6,9.

Vårdnadshavares i grundskolan svar kring studiero gav indexvärdet 4,7 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters indexvärde som var 6,3. Vårdnadshavares svar kring arbetsro i förskoleklassen gav indexvärdet 6,0 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters indexvärde som var 7,2.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande vid vite	2017-05-02
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande vid vite	2017-05-02
5. Föresättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn vid Augustenborgsskolan visar att det finns brister inom området Extra anpassningar och särskilt stöd samt inom området Trygghet och studiero och åtgärder mot kränkande behandling. Utredningen visar att bristerna allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen.

Utredningen visar att det finns elever på skolan som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och som behöver inlästa läromedel på modersmålet, men som inte skyndsamt ges denna form av extra anpassning. Tillsynen visar vidare att elevers behov av särskilt stöd inte alltid utreds skyndsamt om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Tillsynen visar också att det i vissa klasser och under vissa lektioner är sådan brist på studiero att det negativt påverkar elevernas möjligheter att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Tillsynen visar slutligen att alla uppgivna fall av kränkande behandling inte anmäls till rektorn.

Vad gäller övriga områden som Skolinspektionen bedömer har det inte framkommit något annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Malmö kommun att vid vite av 1 000 000 kr **senast den 2 maj 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Malmö kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Malmö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Säkerställa att ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar, exempelvis inläsningsjänst på elevens modersmål, inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Utredningen visar att det finns elever på skolan som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och som behöver inlästa läromedel på modersmålet, men som inte skyndsamt ges denna form av extra anpassning. Utredningen visar vidare att elevers behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Skolinspektionen gör därför bedömningen att skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav.

Utredning**Extra anpassningar**

Rektorn uppger att det kan vara cirka 50 procent av lärarna som inte använder inläsningstjänst till nyanlända elever. Rektorn framhåller dock att samtliga lärare har fått information om att denna tjänst finns tillgänglig. I ett kompletterande svar efter tillsynsbesöket uppger rektorn att lärarna bedömer att 90 elever är i behov av extra anpassningar i form av inläsningstjänst på modersmålet. Rektorn uppger vidare i sitt svar att den 26 oktober 2016 använder sig 43 av dessa elever av inläsningstjänst i undervisningen. Avslutningsvis skriver rektorn att en utbildning för alla lärare i att hantera inläsningstjänst är inplanerad den 29 november 2016 och att därefter ska alla elever i behov av denna extra anpassning använda tjänsten.

Intervjuad skolbibliotekspersonal uppger att omkring hälften av lärarna använder den inläsningstjänst på modersmål som finns på de vanligaste språken. Inläsningstjänsten utnyttjas inte så mycket som den borde, säger skolbibliotekspersonal, och tillägger att lärarna är ovana vid detta hjälpmedel.

Skolinspektionens lektionsobservationer visar att det finns lärare som inte använder den inläsningstjänst av läromedel på modersmål som finns på skolan. Det finns därför nyanlända elever som inte använder denna inläsningstjänst, som de har behov av, för att kunna tillgodogöra sig texterna i läroböcker och nå kunskapskraven för betyget E.

De grupper av lärare Skolinspektionen intervjuar säger att de använder inläsningstjänst i undervisningen.

Utredning kring behov av särskilt stöd

Elevhälsoteamet uppger att alla elever som skulle behöva utredas kring behov av särskilt stöd inte blir utredda. Vidare säger elevhälsoteamet att det inte finns så många åtgärdsprogram som det borde finnas. Antalet åtgärdsprogram motsvarar således inte antalet elever med behov av särskilt stöd, enligt elevhälsoteamet. Samma intervjugrupp uppger att nya rutiner har införts kring hur och när lärare ska anmäla till rektorn om elever som riskerar att inte nå målen. Det nya tillvägagångssättet är dock inte känt av alla lärare ännu, enligt elevhälsoteamet.

Intervjuade lärare uppger att de nya rutinerna inte kommit igång ännu och att enbart enstaka elever anmäls till rektorn för utredning om behov av särskilt stöd. Alla elever som lärare bedömer vara i behov av särskilt stöd uppges ännu inte ha anmälts till rektorn så att utredning kan startas.

Vidare säger intervjuade lärare att det finns elever som stannat upp i sin kunskapsutveckling på grund av att deras behov av särskilt stöd inte utretts, trots att behovet anmälts till rektorn redan under förra läsåret.

Rektorn som tillträdde sin tjänst i början av vårterminen 2016 uppger att det då fanns en brist i möjligheterna att få syn på elever med behov av särskilt stöd. Rektorn uppger att lärare inte anmäler, som de ska, elever som kan ha behov av särskilt stöd. Rektorn säger vidare att skolledningen har sett att elever faller mellan stolarna och inte blir utredda kring behoven av särskilt stöd. Därför har man nu skapat nya rutiner för att identifiera elever med behov av särskilt stöd. Rektorn tillägger att det i vissa fall kan vara rätt att fortsätta med extra anpassningar men att det då är viktigt föra dialog kring det.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5a § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, såvida inte annat följer av 3 kap. 8 § skollagen.

Av 3 kap. 8 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Vid utredningen ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om utredningen visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd.

Enligt läroplanen har rektorn ett utpekat ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Då Malmö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Skolans underlåtenhet att skyndsamt ge samtliga elever som behöver extra anpassningar det stöd de behöver samt skyndsamt utreda behov av särskilt stöd försvårar berörda elevers förutsättningar att nå målen för utbildningen. Av utredningen framgår att bristerna i extra anpassningar och särskilt stöd har förelegat en längre tid. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Malmö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Huvudmannen ska se till att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.
- Huvudmannen ska se till att det vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Utredningen visar att utbildningen inte utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skolinspektionen gör denna bedömning trots att intervjuade elever säger att de känner sig trygga i skolan. Samma elever säger nämligen att det är stökigt och bråkigt på rasterna, att vuxennärvaron på rasterna är låg och att de saknar rastvakter. De uppger vidare att det förekommer incidenter på skolan och att polisen kom senast föregående vecka vid en sådan händelse. Intervjuade elever säger även att glasrutor krossas under skoltid. Rektorn uppger att tillståndet för trygghet och studiero är bekymmersamt och att förbättringar behövs. Elevhälsoteamet uppger att det är ett tufft klimat och att det finns dolda zoner på skolan där saker kan pågå. Intervjuade lärare säger att skolan tagit krafttag denna termin och då bland annat ökat antalet rastvakter, men att incidenter ändå inträffar på ställen där rastvakter inte finns. Den skolenkät som genomfördes av Skolinspektionen vårterminen 2016 har mycket lägre eller lägre värden för svar på frågor om trygghet och studiero vid Augustenborgsskolan i jämförelse med samtliga skolenheter som deltog i enkätomgången. Sammantaget visar utredningen således att det finns brister i skolans arbete med att säkerställa en skolmiljö som präglas av trygghet.

Utredningen visar också att det i vissa klasser och under vissa lektioner är sådan brist på studiero att det negativt påverkar elevernas möjligheter att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Utredningen visar slutligen att alla uppgivna fall av kränkande behandling inte anmäls till rektorn. Skolinspektionen gör därför bedömningen att skolans arbete med att säkerställa en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt skolans arbete med att motverka kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav.

Utredning

Trygghet och studiero

Intervjuade elever säger att det inträffar incidenter på skolan, även incidenter där utomstående är inblandade. Senast hände det i förra veckan och då kom polisen, enligt intervjuade elever. Elever säger att rutor i fönster och dörrar blir sönderslagna under skoltid. Intervjuade elever uppger att det är stökigt och bråkigt på rasterna. En intervjuad elevgrupp uppger att det är låg vuxennärvaro på rasterna. En annan intervjuad elevgrupp säger att de saknar rastvakter och om det finns rastvakter så gör de inget. Intervjuade elever säger emellertid att de känner sig trygga i skolan.

Intervjuade lärare uppger att det görs krafttag denna termin för att öka trygghet och studiero. Bland annat har skolan ökat antalet rastvakter. De säger vidare att det finns många rastvakter men att det ändå händer incidenter på ställen där rastvakterna inte är.

Elevhälsoteamet säger att det är ett tufft klimat på skolan och att det finns dolda zoner där saker kan pågå.

Den skolenkät som genomfördes av Skolinspektionen under vårterminen 2016 har genomgående mycket lägre eller lägre indexvärden/medelvärden för svar på frågor om trygghet och studiero vid Augustenborgsskolan i jämförelse med samtliga skolenheter som deltog i enkätomgången. Dessa enkätresultat presenteras närmare under rubriken Måluppfyllelse och resultat ovan.

Intervjuade elever säger att studieron varierar mycket mellan klasserna. En del elever anger att de har mycket oro på lektionerna. Andra elever uppger att de har ganska bra arbetsro. Det finns elever som säger att de inte kan koncentrera sig när de är i skolan på grund av stök i klassen. Andra elever säger att stöket påverkar deras möjligheter att lära sig och att de får jobba mera hemma på grund av det. Bristen på studiero inkräktar på deras fritid, uppger flera elever.

Samtliga intervjuade lärare säger det finns stora variationer i huruvida eleverna har studiero. Om det är studiero eller inte varierar, enligt lärare, mellan klasser, lektioner och dagar. Intervjuade lärare uppger att bristen på studiero i vissa grupper är sådan att det påverkar elevers kunskapsresultat negativt. En grupp intervjuade lärare uppskattar att mellan tio och femton procent av lektionstiden har så stor brist på studiero att eleverna har svårt att lära.

Elevhälsoteamet uppger att det finns brister i studieron i en del klasser. Insatser för att förbättra studieron har påbörjats på hela skolan, säger elevhälsoteamet.

Vid lektionsobservationer ser Skolinspektionen exempel på att det är oroligt och hög ljudnivå under delar av lektioner. Det förekommer även att elever springer uppe på bänkarna och hoppar från bänk till bänk. Skolinspektionen ser även exempel på att lärare kommer för sent till lektionen.

Rektorn uppger att tillståndet rörande trygghet och studiero är bekymmersamt. Här behövs förändringar, säger rektorn, och ett utvecklingsarbete pågår för att åstadkomma förbättringar. Det är lugnare nu än i våras, men inte lugnt, konstaterar rektorn.

Motverka kränkande behandling

En intervjuad elevgrupp säger att alla stora bråk börjar med att någon blivit kränkt. De uppger också att lärarna aldrig är där vid kränkningar och bråk. Dessa elever säger att lärarna inte märker vad som händer och om de märker det säger de att man ska ignorera kränkningen. Samma elever säger att lärarna har svårt att förebygga kränkningar för de vet inte vad de ska göra. Men när det väl händer försöker de göra något åt det. Samtidigt uppger elever i denna intervjugrupp att man aldrig berättar för lärarna om kränkningar. Den som berättar för lärare riskerar att bli ännu mera kränkt för att hen har skvallrat, säger elever. En annan intervjuad elevgrupp säger att det är mycket bråk, att elever säger fula ord, retas och slåss.

Intervjuade lärare uppger att de inte anmäler samtliga fall av kränkningar till rektorn. De fall av kränkande behandling som lärare reder upp på egen hand med eleverna anmäler de inte till rektorn.

Elevhälsoteamet säger att det finns lärare som inte tar tag i kränkningar, att vissa lärare inte alls tar tag i det medan andra gör det hela tiden.

Rektorn uppger att hon tror att det kan se lite olika ut i verksamheten huruvida rapportering av kränkningar sker till rektorn eller inte. Rektorn säger dock att hon upplever att lärare rapporterar mycket och att de i dessa fall gör det skyndsamt.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att det vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Enligt skollagen är lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn.

Beslut

2016-11-14
14 (19)

Dnr 43 - 2016:4581

Rektorn är i sin tur skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då Malmö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete med att säkerställa en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt i skolans arbete för att motverka kränkande behandling. Bristande trygghet och studiero och ett bristfälligt arbete med att motverka kränkande behandling leder till att elevers möjligheter att nå målen för utbildningen försvåras. Enligt uppgift från rektorn har de brister som beskrivs ovan förelegat i vart fall sedan rektorn tillträdde sin tjänst i början av vårterminen 2016. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder.

Beslut

2016-11-14
16 (19)

Dnr 43 - 2016:4581

Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Eva Bergenlöv
Föredragande/Utdare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Augustenborgsskolan

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Augustenborgsskolan

Augustenborgsskolan ligger i stadsområde Söder i Malmö stad. Skolan leds av en rektor och tre biträdande rektorer. Utbildningen omfattar förskoleklass och grundskola med årskurserna 1–9. Vid tidpunkten för tillsynen finns totalt 669 elever på skolan.

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.